

TÜRKİYE – KATAR İŞGÜCÜ ANLAŞMASI

İki ülke arasında mevcut dostane ve kardeşçe bağları kuvvetlendirmek arzusuyla ve Türk İşgücünün Katar Devleti'ne girişini tanzim etmek amacıyla, iki ülke Hükümetleri aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır.

Madde 1

Bu anlaşmanın hükümlerini Katar Devleti'nde Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti'nde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı uygular.

Madde 2

İşgücünün Türkiye'den temini ve Katar'a girmesi hususları, iki ülkenin ilgili kanunlarına ve usullerine uygun olarak düzenlenir.

Madde 3

Katar Devleti Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı, Katar Devleti'ndeki işverenlerin Türk işgücü istihdamı için yapacakları işçi temini taleplerini, Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu'na takdim eder.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu bu talepleri mevcut imkanlar dahilinde karşılamaya gayret eder.

Madde 4

a) Katar Devleti'ndeki bir işveren şayet belirli vasıf ve tecrübeye sahip Türk işgücü talep ederse, bu hususu Katar Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'na yapacağı müracaatta açıkça belirtir.

b) İşçi temini için yapılacak başvurularda, başka hususların yanısıra, aranan vasıf, tecrübe ve özellikler belirtilir. Söz konusu başvuru, sözleşme süresini, çalışma şartlarını, bilhassa üzerinde mutabık kalınan aylık ücret miktarlarını ve hizmet sonu ikramiyesini, sağlanacak ulaşım ve barınma imkanlarını, ayrıca işçilerin iş sözleşmesini imzalamaya karar vermelerine esas teşkil edecek bütün bilgileri ihtiva eder.

Madde 5

Belirli bir işgücü talebinin istenen nitelik veya nicelikte karşılanamayacağını Türkiye İş Kurumu'nca bildirilmesi hallerinde, anılan Kurum'ca işverene veya temsilcisine, Kurum'un müdahalesi olmaksızın ve sorumluluğu kendisine ait olmak üzere, işçi araması ve bulunduğu işçileri götürmesi için, işe alma karşılığı herhangi bir bedel talep edilmemesi şartıyla izi verilir.

Aynı izin, başlangıçta talebin karşılanabileceği bildirilmiş olmasına rağmen, nitelik ve nicelik itibarıyla karşılanamayacağını, seçmenin herhangi bir aşamasında Kurum'ca anlaşılması hallerinde de verilir.

Madde 6

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu Katar'da çalışmak isteyen işçiler için sağlık muayenesi, pasaport temini ve çıkış izni işlemlerini kolaylaştırıcı tedbirleri alır.

Bakanlık bu işçilere, Katar'daki hayat şartları, seviyesi ve pahalılığı hakkında bilgi de verir.

Madde 7

İşveren işçinin işe giderken Türkiye'den Katar'daki işyerine gidiş yol masraflarını üstlenir; ayrıca işten ayrılırken dönüş uçak biletini alır. İşveren işçinin iş sözleşmesinde belirtilen iznini kullanırken Katar'dan Türkiye'ye oradan tekrar Katar'a yapacağı seyahatin masraflarını da karşılar. İşçinin işini sözleşmenin bitiminden önce kanuni bir sebep dayanmaksızın terketmesi veya hizmetinin "iş sözleşmesi ihlali" gibi kanunca tarif edilen sebeplerden ötürü veya Katar İş Kanunu'nun 20 nci maddesinde belirtilen gerekçelerden herhangi birisi ile sona erdirilmesi halinde işveren, işçinin Türkiye'ye dönüş uçak biletini ödeme mükellefiyetinden muaf tutulur.

Madde 8

Katar'daki Türk işçilerinin çalışma şartları örneği ekte bulunan ve yalnızca iki Hükümetin karşılıklı rızasıyla değiştirilebilecek olan, işçi ve işveren arasında imzalanacak ferdi iş sözleşmeleri ile belirlenir.

Bu sözleşmede, haklar ve yükümlülükler de dahil olmak üzere, temel çalışma şartları da bu Anlaşma hükümlerine ve Katar İş Kanunu hükümlerine aykırı düşmeyecek şekilde açıkça belirtilir.

Madde 9

Ferdi iş sözleşmesi, işverenin işçinin barınması ve tıbbi tedavisi konusundaki yükümlülüklerini de ayrıntılı olarak hükme bağlar.

Madde 10

İş sözleşmesinin hükümleri ve yorumu konusunda ihtilaf çıkması halinde sözleşmenin Arapça nüshası Katar Devleti Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nca ve mahkemelerince tanınan asıl nüsha olacaktır. Sözleşmenin Türkçe nüshası da Türkiye'deki ilgili makamlarca asıl nüsha olarak tanınacaktır. İşverenin hizmetin şartlarını işçi lehine geliştirmek ve değiştirmek amacıyla ve Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın izni alındıktan sonra yapılan değişiklikler hariç olmak üzere iş sözleşmesi hükümlerini değiştirmeye hiçbir yetkisi yoktur.

Madde 11

İş sözleşmeleri Katar'da Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nca, Türkiye'de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Türkiye İş Kurumu'nca tasdik edilir.

Madde 12

İş sözleşmesi süresinin bitiminde, ayrıca bir ihbara gerek olmaksızın sona erer. İşveren sözleşmenin devam etmesini arzu ederse sözleşmeyi yenileme arzusunu işçiye sözleşmenin bitiminden en az otuz gün önce yazılı olarak bildirir. Sözleşme iki tarafın karşılıklı mutabakatı ile müteakip dönem için yenilenebilir.

Madde 13

İşçi, Katar'daki kambiyo mevzuatı ve diğer mali mevzuat uyarınca ücretinden yaptığı tasarrufun tamamını konvertibl döviz olarak Türkiye'ye gönderme hakkına sahip olacaktır.

Madde 14

Katar'daki Türk işçileri, Katar kanunlarınca diğer yabancı işçilere tanınan ve tanınacak olan bütün hak ve ayrıcalıklardan yararlanırlar.

Madde 15

İşçi ile işveren arasında bir ihtilaf çıkması halinde, ihtilafı karara bağlamak üzere Katar Devleti Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'ndaki yetkili birime şikayette bulunulur. Dostane bir çözüm bulunmazsa, şikayet Katar'daki yetkili adli makamlara havale edilir.

Madde 16

Bir Türk işçisi iş sözleşmesini ihlal etmekten dolayı Katar'dan sınır dışı edilirse, Katar Devleti Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı bu hususu, mümkün olduğu takdirde Türkiye Cumhuriyeti Doha Büyükelçiliği'ne bildirir.

Madde 17

Taraflardan herbirinin üçer üye ile katılacakları bir Karma Komite kurulur. Bu komitenin görevleri şunlardır:

- a) Bu anlaşmanın uygulanması için iki Devlet arasında koordinasyon sağlamak ve bu konuda gerekeni yapmak,
- b) Bir ihtilaf baş gösterdiği vakit, Anlaşmanın hükümlerini yorumlamak ve uygulamada çıkabilecek güçlükleri çözüme bağlamak,
- c) Gerekli hallerde, bu Anlaşmanın herhangi bir maddesinin gözden geçirilmesini veya değiştirilmesini teklif etmek,

Komite, Tarafların kararlaştıracakları yer ve tarihte her iki yılda bir veya gerekirse daha erken toplanır.

Toplantılar sıra ile Katar'da ve Türkiye'de yapılır.

Madde 18

Bu Anlaşma onaylandıktan sonra yürürlüğe girer ve her iki Hükümetin karşılıklı rızalarıyla değiştirilebilir. Bu Anlaşma dört yıl yürürlükte kalır ve süresinin bittiği tarihten altı ay önce taraflardan biri Anlaşmayı sona erdirmek niyetinde olduğunu karşı tarafa yazılı olarak bildirmediği, sonraki dönemler için kendiliğinden yenilenmiş sayılır.

Kendi Hükümetlerince usulü dairesinde yetkili kılınmış olan ve aşağıda imzaları bulunan kişiler, yukarıdaki hususları tasdik için bu Anlaşmayı imzalamışlar ve mühürlerini basmışlardır.

Bu Anlaşma 1 Nisan 1986 tarihinde Doha'da Arapça, Türkçe ve İngilizce olarak, Arapça ve Türkçe metinler aynı derecede geçerli olmak ve İngilizce metin referans maksadıyla kullanılmak üzere ikişer nüsha olarak düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

(İmza)

Katar Devleti Hükümeti

Adına

Çalışma ve Sosyal İşler Bakanı

(İmza)

**ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞINCA TEMSİL EDİLEN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER BAKANLIĞINCA
TEMSİL EDİLEN KATAR DEVLETİ ARASINDA 1 NİSAN 1986 TARİHİNDE
İMZALANAN İŞGÜCÜ İSTİHDAMININ TANZİMİNE
DAİR ANLAŞMAYA EK PROTOKOL**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti (Taraflar),
Karşılıklı işbirliğinin güçlendirilmesinin vatandaşlarının yararına olduğuna inanarak,
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti ile Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığınca temsil edilen Katar Devleti arasında 1 Nisan 1986 tarihinde imzalanan İşgücü İstihdamının Tanzimine Dair Anlaşmanın hükümlerini güncellemeyi arzu ederek (Anlaşma),
Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde (1)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca temsil edilen Türkiye Cumhuriyeti ile Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığınca temsil edilen Katar Devleti arasında 1 Nisan 1986 tarihinde imzalanan İşgücü İstihdamının Tanzimine Dair Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin tüm konularda Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Katar Devletini sırasıyla Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Katar Devleti Çalışma Bakanlığı temsil edeceklerdir.

Madde (2)

Taraflar; Anlaşmanın 17. maddesinde belirtilen Karma Komite aracılığıyla, Katar Devleti'ndeki kalkınma planlarına ilişkin genel bilgiler ile bu planlardaki belirli işgücü kategorileri ya da nitelikleri için tahmini istihdam olanakları, bu istihdam olanaklarının muhtemel süreleri ve Türk vatandaşlarının bunlardan yararlanma isteklerinin mevcudiyeti dahil Katar Devleti'ndeki muhtemel istihdam olanaklarını zaman zaman gözden geçireceklerdir.

Madde (3)

Anlaşmanın 17. maddesinde belirtilen Karma Komite, yılda bir kez dönüşümlü olarak iki Devletten birinde toplanacaktır. Gerekğinde de toplantı yapabilecektir.

Madde (4)

Katar Devleti Hükümeti, iş sözleşmelerinin sona ermesi üzerine herhangi sayıdaki Türk işçisini geri göndermek için işlemler başlatabilir. Katar Devleti Hükümeti, aynı işlemleri istihdam ihtiyaçlarının sona erdiği durumlarda da iş sözleşmelerinin süresinin bitiminden önce yapabilir; şu kadar ki sözü edilen bu ikinci durumda, bu işçilerle akdedilen iş sözleşmeleri veya Katar Devleti İş Kanununa göre iş sözleşmelerinin kalan süresi için hak edilen ücretleri ve diğer hakları kendilerine ödenir.

Madde (5)

Katar Devleti Hükümeti; Katar Devleti içerisinde mevcudiyetleri kamu yararı ya da Devletin ulusal güvenliğine aykırı hale gelen herhangi sayıdaki Türk işçisini geri gönderme işlemi uygulayabilir. Bu işlem, iş sözleşmeleri ya da Katar Devleti İş Kanunundan kaynaklanan işçilerin kazanılmış haklarını ortadan kaldırmaz.

Madde (6)

İşbu Ek Protokol ekindeki Örnek İş Sözleşmesi Anlaşma ekindekinin yerine geçecektir.

Madde (7)

Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilecek olan işbu Ek Protokol Anlaşma yürürlükte olduğu sürece yürürlükte olacaktır.

Taraflar bu Ek Protokolün yürürlüğe girmesi için gereken iç onay işlemlerinin tamamlandığını birbirlerine yazılı olarak bildireceklerdir. İşbu Ek Protokol son bildirim yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Bu Protokol ikişer orijinal nüsha halinde, bütün metinler eşit geçerlilikte olmak üzere Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak düzenlenmiştir. Türkçe ve Arapça metinlerinde farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

26/8/1430 Hicri tarihine tekabül eden 17/8/2009 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Ömer DİNÇER
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Katar Devleti Hükümeti
Adına

Dr. Sultan Bin Hassan al-Dhabit al-Dousari
Çalışma Bakanı